

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' ויצא ט' כסלו תשס"ג

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 188

פנינים יקרים

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע (כ"ח י') נראה הרמז כי הצדיקים העובדים ה' באמת הם מלאים חרטה ושפלות רוח, אדרבה נדמה להם תמיד כאילו מתרחקים תמיד מהקדושה, ולכן מתחזקים לעבוד ה', משא"כ הרשעים ואנשי שקר לא די שסרים מאחרי ה', אף גם כל אחד דרכו ישר בעיניו ומתהלל בלבו כי הוא ישר נאמן ועובד ה', יעקב נדמה לו שמתרחק מבאר שבע היא הקדושה העליונה, אבל וילך מי שהוא בגאווה חרנה מביא חרון אף, ה' ירחמהו ויקרבהו.

והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו (כ"ח י"ב) סולם בנימטריה ממון. וזהו והנה סולם שהוא ממון מוצב ארצה שהוא דבר גשמי וארצי רק שראשו השני מגיע השמימה שהוא שכר נצחי. רק שמלאכי אלקים - הם הבני אדם עולים ויורדים בו יש מה שעולים ע"י הממון ויש שלהם הממון היא ירידה גדולה כענין שנאמר עושר שמור לבעליו לדעתו...

אֲכַן יֵשׁ ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי (כ"ח ט"ז) אם ישנה השראת השכינה במקום הזה, כלומר אם המשכתי את הקדושה לעוה"ז הרי הוא רק משום ואנכי לא ידעתי שלא ידעתי את אנכי כלל וכלל שלא נתכוונתי לעצמי כי אם לכבוד השי"ת, מי שאינו מתכוון לאנכי שלו מסוגל להשפיע שפע של קדושה על העולם. (תפארת שלמה)

וַיֵּרָא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה (כ"ט ל"א) אין זאת אומרת שיעקב היה שונא את לאה, אלא שכונת התורה ללמד שהיתה לאה שנואה של עצמה כדרכו של צדיק אמיתי שתמיד רואה בעצמו אך חסרונות כאלו שונא את עצמו...

וְתֹאמַר הַפֶּעַם אֹודָה אַתָּה ה' וכו' (כ"ט ל"ה) אמר רבי יוחנן משום רשב"י מיום שברא הקב"ה את העולם לא היה אדם שהודה לקב"ה עד שבאה לאה והודתה לה' שנאמר: הפעם אודה את ה'. לכאורה לפלא הדבר וכי אבותינו הקדושים לא הודו להקב"ה הרי נאמר שאדם הראשון אמר מזמור שיר ליום השבת. נח אמר ברוך ה' אלקי שם וכו', אלא מתחילה ראתה לאה שהיא שנואה ולבסוף נוכחה לדעת כי מרעה זו יצאה טובה כמש"כ וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה (כ"ט ל"א) כלומר בגלל היותה שנואה זכתה להוליד רוב השבטים לפיכך אמרה "הפעם אודה את ה'" היא הודתה והכירה בכך שהרעה המדומה לא היתה אלא טובה, הודיה כזאת לא היתה לפני לאה...

הַתַּחַת אֲלֵקִים אֲנִי (ל' ב') מסופר שכפרי ואשתו הגיעו לחוזה מלובלין כדי שיתפלל בעדם כיון שהיו חשוכי בנים. הרב התנה תפלתו בסכום כספי גדול, האיש התמקח על גובה הסכום והאשה משכה את בעלה ואמרה: בא נלך ישר לרבש"ע והוא יעזור לנו חינם אין כסף, אמר להם החוזה: זהו שרציתי לשמוע מכם, גם כאשר באים לרכי הכמתין צריך להיות בה' וזהו שנאמר התחת אלקים אנכי.

לָקַח יַעֲקֹב אֶת אִשְׁרָא לְאִבְנֵי (ל"א א') הענין הוא מאויבי הרשעים תחכמי מצותיך לעולם היא, כמו שהרשעים מדברים אחד בפה ואחד בלב גם לעומת זה הצדיקים מדברים בעניני העולם ולבם לקדושה. וזהו לקח יעקב את הרמאות ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה כלומר בשיטת אבינו לבן הגיע להשגים אלו... וד"ל. (נועם מגדים)

עַם לִבְנֵי גֵרְתִּי וְתִרְיָג מִצְוֹת שְׁמֵרְתִּי (רש"י ל"ב ה') יעקב אבינו התאונן ואמר: אמנם תרי"ג מצוות שמרתי אבל לא למדתי מלבן לקיים את המצוות במידה כזו של התלהבות ומסירות כפי שלבן היה עושה את מעשיו הרעים.

קִמַּנְתִּי מִכָּל הַחֲסִידִים וּמִכָּל הָאֲמָת אשר עשית את עבדך (ל"ב י"א) אמר יעקב אבינו: אע"פ שעשית עמדי חסדים רבים בכל זאת נשארת שפל בעיני עצמי ומתירא אני מפני עשו שהרי יודע אני כי כאשר "עשית את עבדך" - את כל זאת אתה עשית לי, ואילו בעצמי לא הייתי יכול להושיע לי במאומה ובמה איפה אוכל להתנאות.

(לקוטי מגדים)

שיחת קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

188
2

שיחת הרא"ש ע' א"ר תשכ"ט, נכתב ע"י הר"ם כפ' הבית

המופתיים כאמלע

הרא"ש התחיל בשיחה ואמר: אותם החברים שכל הקשר שלהם אתי הוא רק בשביל להשיג תוצאות טובות ומבורכות, קשר שהוא מבוסס על השגים שיהיו נראים על פני השטח בצורה הגלויה אינו קשר אמיתי כי מי שחושב שדרך האמונה והבטחון היא הדרך שכל מה שהוא רוצה צריך לצאת לפועל אינו צודק בכלל. מי שחושב שכל מה שעולה על רוחו צריך להתבצע. ואת זה הוא קורא דרך האמונה והבטחון אינו אלא טועה.

אותם החברים הבאים אלי מתוך תקווה שנעשה להם אותות ומופתים ונמלא בקשתם כרצונם, גורמים לפעמים שמשיגים את ההיפך, כי עי"ז גורמים להסתר פנים, מפני שהתגלות בורא בהשגחה הכללית והפרטית אינו אלא כאשר האדם בטל ומבוטל אל השי"ת בהכנעה גמורה. ואם כוונתו בדבוק חברים הוא בשביל להשיג משהו מוגדר ומוסכם הרי אותו חבר אינו מבוטל כלל וכלל, ואדרבה חבר זה מעמיד את עצמו במרכז העניינים ומבקש מהקב"ה שימלא את שאיפתו כרצונו של האדם, ואז אף שמאמין בהשי"ת שהיכולת בידו להשפיע ברכה לכל אדם בכל עת מכל מקום, אין באמונה זו שבדיר קטן של בטול והכנעה.

הגמרא אומרת: אם רואה אדם שיסורים באין עליו יפשפש במעשיו ואם תלה ולא מצא בידוע שיסורין של אהבה הם. (ברכות ה) מהגמרא רואים שאין המטרה בעבודת השי"ת להגיע למצב של רוגע דהיינו שהיסורים יהיו בדלים ממנו. אלא שסדר היום בעבודת השי"ת הוא להיות דבוק בהשי"ת באמת ובתמימות, כשמטרתו לעשות רצון אבינו שבשמים בעסק התורה והמצוות מתוך ביטול והכנעה. כאשר באים על האדם כל מיני תחושות בלתי נעימות, וכן כאשר עולה על האדם כל מיני הצטרפויות, וכ"ש כאשר באים על האדם כל מיני מצוקות, אז על האדם לפשפש במעשיו ולחשוב מה מצוקות אלו באים ללמדנו, אולי צריך להיות יותר נכנע להשי"ת, אולי צריך יותר להתפלל ואולי עליו להיות יותר זהיר

הדרך האמיתית בעבודת השי"ת ובדבוק חברים הוא בזה שנחזק ונתחזק להיות בטל ומבוטל לרבש"ע בלי שום אינטרס עצמי, להאמין שכל מאן דעביד רחמנא לטב עביד. ובכח האמונה הפשוטה לקבל כל מה

המשיך בפני הבא ע"י

שיחת קודש ממור הרא"ש שליט"א

המשך מעמ' קודש

18
א

את הסיפוקים הרגעיים. הרא"ש הדגיש כמה וכמה פעמים שעיי"כ הם מכבידים על השגת המטרה כי לא באנו עד עתה אל השאפתנות לראות את עצמו במרכז העניינים ואת הרבש"ע כממלא רצון האדם. שהוא ההיפך המוחלט מעבודת השי"ת. הלא הרבש"ע הוא מלא כל הארץ כבודו ואנו נצטוינו למלאות רצונו יתברך.

הרא"ש הביא כמה ספורים שהמחישו את הבעייתיות של חברים מסוימים המתקרבים אליו מתוך אינטרס להשיג תוצאות ברוכות מידיות. סיפר על חברים אשר היו מאד קשורים אליו ממש באהבת נפש, והיו מוכנים לבלוע מרחקי הליכה של קילומטרים רק בכדי להפגש ולשוחח בדבורים של הדרך, וכאשר התברר להם לפי הבנתם שאין להם סכוי להשיג מטרתם החומרי עזבו את החברותא לנפשם. כן היו ספורים של חברים שעזבו את הדרך ואת החברים שלפי ראות עיניהם אחרי שהשיגו את מה ששמו לעצמם כמטרה להשיג. האם זהו באמת מה שהיו צריכים לעשות?

אמר הכותב: מתוך הספורים שהרא"ש סיפר נעלה על הכתב ספור אחד וזה לשון הרא"ש: לפני עשרה חדשים היו אצלי בני זוג שספרו לי שזה כבר 7 שנים מנשואיהם ולא זכו לפרי בטן. דברתי אתם מהדרך אותה אנחנו מדברים, והבטחתי להם שאם הם יקבלו על עצמם ללכת בדרך זו יזכו במהרה לפרי בטן. כעבור חודש התבשרתי שהאשה נכנסה להריון. מאז שנכנסה להריון עד אמש לא ראיתי אותם... מה נגיד לכם לא שהיה

וזרין בין אדם לחברו, וכד' וכד'. את חשבון הנפש הזה יעשה מתוך אמונה שמחה ואהבת השי"ת, ומתוך ידיעה ברורה שכל מאן דעביד רחמנא לטב עביד.

אין בכוונת הדברים שהאדם צריך לדחות את שאיפותיו על הסף, אדרבא חשוב ורצוי לראות בהתעוררות צרכי כסיבה מן השמים שישאף להשיגם, אך צריך מאד מאד להיות נזהר מהמחשבה הפסולה שהשאיפה חייבת להתבצע ואם לאו יהיה רוחו נדכה ונשבר. הלא מדברי הגמרא רואים שיתכן שהיסורין הבאים עליו הם יסורים של אהבה שיש בהם כדי לעורר את האדם בדבקות בורא בהכנעה ובדבוק חברים באופן היותר עמוק ובאופן היותר רציני.

הדרך הזאת שאנו מדברים עליה היא דרך הצדיקים האמיתיים שבכל דור, ובעצם אין אנו מחדשים שום חידוש, ומה שהשי"ת זיכה אותי בעזרתו יתברך לראות ולהבחין בעמקי הנפש של החבר ולהציע דברים שיש בהם כדי לעזור לחבר לצאת מהמצוקה בו הוא נמצא ולעלותו אל הכוון המועיל, אינו אלא מתנת א-ל. כי באם הקב"ה לא היה נותן לי את הכח הזה מי היה מסתכל עלי ומי היה מקשיב לדברי. אמנם עליכם לדעת שכל הכח הזה הוא אמצעי כדי שתקשיבו לדברי אלוקים חיים על מנת להתקרב להשי"ת באמת ובתמימות.

אמר הכותב: השיחה הנ"ל התנהלה בנינוחות ובשפה רכה. הרא"ש ממש התחנן בפני שומעי לקחו לא לגשם את הדרך ולא לחפש

שיחת קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

189
—

המשך מעמ' קודם

רש"י בפרשת אמור על הפסוק ולא תחללו את שם קדשי, ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם (ויקרא כ"ב ל"ב) וז"ל: ולא תחללו ממשמע שנאמר ולא תחללו מה תלמוד לומר ונקדשתי? מסור עצמך וקדש שמי, יכול ביחיד? ת"ל בתוך בני ישראל, ושהוא מוסר עצמו, ימסור עצמו על מנת למות שכל המוסר עצמו על מנת הנס אין עושין לו נס. שכן מצינו בחנניה מישאל ועזריה שלא מסרו עצמן ע"מ הנס שנאמר (דניאל ג) והן לא ידיע להו לך מלכא וגוי ולא מציל ידיע להו לך וגוי. עכ"ד רש"י. וד"ל

איכפת לי בזה שאינם באים או בזה שאינם מעבירים לי כל ידיעה על מצבם. פשוט לא הבנתי אותם. לצערי מה שבאו אמש לספר לי הוא שלפני שבועיים הפילה את הילד... אמרתי להם: בודאי שאין לקבוע מהענין כל בסיס מסוים, ובודאי שיש להאמין בהשי"ת של מה שעושה הוא לטובה. אולם בכ"ז יש ללמוד מהספור שאין לבא לכאן רק כדי לקבל את הטוב, אלא להתיחס לכל הספורים האלו כאמצעי כדי להיות דבוק בהשי"ת בדבקות אמיתית ומתוך אמונה תמימה. אמר הכותב: לאחר השיחה הנ"ל מצאתי

הודעה חשובה

לפי בקשת הרא"ש שליט"א לאתר אליהו הגה"ק בביהכ"ס 'אמונה ישראל' יוצאים פלחים בשבוע
לציון בן בן יצחק
לחוב' אהרן שחור בלסכ' ג'טון בין השנים 11 - 12 אפריל בבית הרא"ש יוסף הנשיא 5

שהשמחה במעונם

מורנו הרא"ש שליט"א להכנס הגין לעול המצוות
הר"ר משה הרשטיק ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר אלעזר הרשטיק ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר יעקב קרליץ ומשפ' להולדת הנכדים
הר"ר אליהו אלישיב ומשפ' להולדת הבת
הר"ר יוסף חזן ומשפ' לאירוסיה הבת

כוס תנחומים

הר"ר עקיבא ממו הי"ו
על פטירת אמו ע"ה

י"ל ע"י
משרכת וחברותא
רח שני 3
02 - 5829688
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050